

VM/ Kansainväliset rahoitusasiat
Eeli Jaakkola

8.4.2019

Ulkoministeriö KEO
Marko Berglund

Maailmanpankin ja IMF:n kevätkokoukset 12-14.4.2019 - Kehityskomitea

Washingtonissa 12.-14.4.2019 järjestettävissä Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin kevätkokouksissa pidetään Kansainvälisen valuutta- ja rahoituskomitean (International Monetary and Financial Committee) sekä Maailmanpankin ja IMF:n yhteisen Kehityskomitean (Development Committee) kokoukset. Kehityskomitean aiheina ovat pankkiryhmän tulevaisuuskatsauksen (Forward Look) ja viime vuonna sovitun pääomakorotuspaketin toimeenpano sekä disruptiivisten teknologioiden valtavirtaistaminen pankkiryhmän toiminnassa.

Kevätkokouksessa julkistetaan valtiovarainministeri Orpon aloitteesta käynnistynyt valtiovarainministereiden ilmastokoalitio. Suomi ja Chile toimivat koalition puheenjohtajina ensimmäiset kaksi vuotta. Eduskuntavaalien ajoituksen vuoksi Suomea ilmastokoalition julkistamistilaisuudessa edustaa Pekka Morén, joka toimi Helsingissä helmikuussa järjestetyn ilmastokoalition valmistelukokouksen puheenjohtajana. Koalition tavoitteena on kansainvälisen yhteistyön avulla saada valtiovarainministerit aktiivisiksi toimijoiksi ilmastomuutokseen vastaamisessa.

Kevätkokouksen yhteydessä nähdään ensimmäistä kertaa Maailmanpankkiryhmän uusi pääjohtaja David Malpass. Maailmanpankin johtokunta valitsi Malpassin tehtävään 5. huhtikuuta, edellisen pääjohtajan Jim Kimin erottua yllättäen tammikuussa.

*Kehityskomiteassa Pohjoismaiden ja Baltian maiden vaalipiiriä edustaa Islannin ulkoministeri **Guðlaugur Þór Þórðarson**. Vaalipiirin lausunnossa korostetaan ilmastotoimia, osallistavaa kasvua sekä sukupuolten tasa-arvoa. Kehityskomitean suljetun lounaan aiheena on maailmantalouden haasteet ja politiikkavaihtoehdot.*

Valtiovarainministerit ilmastonmuutosta vastaan

Maailmanpankin ja IMF:n vuosikokouksen puheenjohtajana lokakuussa 2018 toiminut valtiovarainministeri Orpo vaati lisätoimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Vuosikokouksen yhteydessä järjestettiin valtiovarainministereiden kokous ilmastonmuutoksen edellyttämistä toimista. Kokouksessa todettiin tarve vahvistaa valtiovarainministereiden yhteistyötä, koska valtiovarainministeriöiden valmisteluvastuulla ovat monet ilmastonmuutoksen kannalta keskeiset politiikka- ja ohjauskeinot. Suomi esitti valtiovarainministereiden maailmanlaajuisen ilmastokoalition perustamista.

Talven aikana Suomi ja Chile sopivat yhteisestä puheenjohtajuudesta, Maailmanpankin tukiessa sihteeristönä. Valmistelutyö ilmastokoalition perustamiseksi käynnistyi puheenjohtajien johdolla 21.-22.2.2019 Helsingissä pidetyssä korkean tason virkamieskokouksessa, jossa puheenjohtajina toimivat Pekka Morén Suomen ja Lorena Palomo Chilen valtiovarainministeriöstä. Kokoukseen osallistui lisäksi Alankomaat, Indonesia, Irlanti, Iso-Britannia, Kanada, Kenia, Malesia, Meksiko, Norja, Norsunluurannikko, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Tansania, Tanska ja Viro. Bangladesh on ilmoittanut osallistuvansa koalitioon. Sihteeristönä kokouksessa toimi Maailmanpankki ja muista instituutioista osallistui IMF, YK, OECD ja Euroopan komissio. Ministeri Orpo piti kokouksen avauspuheenvuoron.

Helsingin kokouksessa valmisteltiin koalition toimintaa ohjaavat periaatteet. Helsingin periaatteet ja koalition jäsenet julkistetaan koalition perustamiskokouksessa 13.4.2019. Perustamiskokoukseen osallistuu noin 40 maan valtiovarainministerit, mukaan lukien suuria eurooppalaisia maita kuten Saksa, Ranska ja Iso-Britannia. Koalition työ tullaan kytkemään kansainväliseen ilmastoneuvotteluprosessiin, joka jatkuu 2019 joulukuussa Chilen Santiagossa. Chile on ilmoittanut kutsuvansa valtiovarainministerit kokoukseen. Koalition on määrä raportoida myös YK:n ilmastohuippukokoukselle New Yorkissa syyskuussa 2019.

Valtiovarainministereillä on käytössään tehokkaita taloudellisia ohjauskeinoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen. Koalition keskeisimmät neljä työaluetta ovat i) Hiilen hinnoittelun edistäminen verotuksen ja päästökauppajärjestelmien keinoin sekä vähentämällä fossiilisten polttoaineiden tukia; ii) Ilmastonmuutoksen huomioiminen talouspolitiikan ja julkisen talouden suunnittelussa; iii) Ilmastonmuutoksen huomioiminen julkisten investointien ja hankintojen suunnittelussa; iv) Rahoituksen kanavointi ilmastotoimiin rahoitusmarkkinoiden lainsäädännön kehittämisen, parhaiden käytäntöjen ja kansainvälisten rahoituslaitosten kautta.

Tulevaisuuskatsauksen ja pääomapaketin toimeenpano etenee suunnitellusti

Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin (IBRD) sekä Kansainvälisen rahoitusyhtiön (IFC) pääomakorotuspaketista sovittiin 2018. Pääomakorotus mahdollistaa pankkiryhmän vuonna 2016 sovitun tulevaisuuskatsauksen toimeenpanon täysimääräisesti. Yhteensä pankkiryhmän sisään maksettua pääomaa korotetaan 13 miljardilla US dollarilla, josta IBRD:n osuus on 7,5 miljardia US dollaria ja IFC:n 5,5 miljardia US dollaria.

IBRD:n rahoitusasemaa vahvistetaan maksetun pääoman lisäksi tulotason mukaan eriyttävällä lainojen hinnoittelun muutoksella (korotus korkeamman tulotason maille) ja hallinnollisten kustannusten hillinnällä. Lisäksi pakettiin kuuluu pankin lainanannon tason entistä systemaattisempi vuosittainen tarkastelu johtokunnan toimesta. Tällä pyritään

varmistamaan, että pankin toiminta on taloudellisesti kestäväällä pohjalla ja toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla pankin strategisia tavoitteita. Myös IFC:n osalta toteutetaan säästöjä sisäisillä tehostamistoimilla.

Vuonna 2016 hyväksytty Maailmanpankkiryhmän tulevaisuuskatsaus linjasi pankin strategisia painopistealueita. Tulevaisuuskatsauksessa Maailmanpankkiryhmän painopistealueiksi määritettiin hauraiden ja konfliktivaltioiden vahvempi tuki, IBRD:n antolainauksen kasvattaminen alemman keskitulon maissa, ylemmän keskitulon maille tarjottavien neuvontapalveluiden painottaminen rahoituksen sijaan, johtava rooli globaalisti kriisinhallinnassa ja ilmastotoimissa sekä yksityisen rahoituksen mobilisoinnin vahvistaminen.

Sovitun pääomapaketin myötä tulevaisuuskatsauksen mukaiset politiikatavoitteet ja seurantatyökalut niiden saavuttamiseksi on nyt asetettu. Suomi jatkaa toimivaa vaikuttamistyötään osana Pohjoismaiden ja Baltian maiden äänestysryhmää sekä kahdenvälisessä yhteistyössä pankkiryhmän kanssa. Hyvänä esimerkkinä kahdenvälisestä yhteistyöstä on Suomi-IFC ilmastorahasto.

- *Suomi katsoo, että Maailmanpankkiryhmä on keskeisessä asemassa kestävän kehityksen sekä yhteiskunnallisen ja taloudellisen vakauden lisäämiseksi globaalitasolla. Maailmanpankki, IFC ja MIGA ovat merkittäviä toimijoita mm. Afrikassa ja Lähi-Idässä muuttoliikkeen juurisyiden hoidossa. Suomi pitää tärkeänä, että tämä toiminta-alue on Maailmanpankkiryhmän painopiste myös jatkossa.*
- *Suomi katsoo, että Maailmanpankkiryhmän tulee pyrkiä kasvavassa määrin myötävaikuttamaan yksityisen rahoituksen kanavoimiseen kehityspoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Teknisen avun ja hallinnon ml. verojärjestelmien kehittämisen kautta tulee myös edistää kehitysmaiden kypsymistä kohti omavaraisempaa markkinaehtoista rahoituspohjaa.*

Maailmanpankille uusi pääjohtaja

Maailmanpankin pääjohtaja Jim Yong Kim ilmoitti yllättäen tammikuun 7. päivänä eroavansa tehtävästään kolme vuotta ennen hänen nykyisen kautensa päättymistä. Kimin ero tuli muodollisesti voimaan 1. helmikuuta. Maailmanpankin pääjohtajan nimitysmenettelyn läpinäkyvyyden ja tasapuolisuuden edistämiseksi Maailmanpankissa sovittiin uudesta menettelystä vuonna 2011. Valintaprosessissa tulisi korostua seuraavat kriteerit: johtamiskokemus, ml. kansainvälisistä järjestöistä ja julkiselta sektorilta, kyky luoda visio pankin kehitystavoitteille, sitoutuminen monenkeskiseen järjestelmään, diplomaattisuus, objektiivisuus ja puolueettomuus.

Maailmanpankin ja IMF:n pääjohtajaa valittaessa on noudatettu tähän asti käytäntöä, jonka mukaan Maailmanpankin pääjohtaja on amerikkalainen ja IMF:n toimitusjohtaja on eurooppalainen. Määräaikaan mennessä vain USA oli asettanut ehdokkaan tehtävään, valtionvarainministeriön kansainvälisistä asioista vastaavan alivaltiosihteeri David Malpassin. Pohjoismaiden ja Baltian maiden edustajat tapasivat Malpassin Reykjavikissa 4.3. Tapaamisen tavoite oli kuulla Malpassin visio Maailmanpankin suhteen, ja painottaa äänestysryhmälle tärkeitä teemoja kuten sukupuolten välinen tasa-arvo, ilmasto, sekä toiminta haurassa valtioissa ja konfliktimaissa. Maailmanpankin johtokunta haastatteli Malpassin 25.3. ja valitsi hänet tehtävään 5. huhtikuuta.